

bi lahko bilo, izmislili si modra butica „šulve-reinerjev“, tudi Rožengruntarje za to šolo pridobiti, kjer je tudi nekaj Nemcev, a mnogo slovenskih otrok. Ker nekteri imajo v trirazredno šolo nekoliko dalje, nego v jednorazrednico v Logatec, in ker se v prvi pre premalo nemški uči, sklenoli so glavači v Rožengruntu se v Logatec vsolati. Prevdariti pa je, da so Rožengruntarji pred nekaj leti z drugimi občinami vred imeli mnogo potroškov za veliko šolsko poslopje pri sv. Ani in se tudi obvezali z drugimi vred vsakoletne potroške plačevati. Sedaj pa par Rožengruntarjev, predstojnik Simonitsch in Graffoner, pre z vso silo pritiskata na to, da bi se Rožengruntarji tudi v Logatec vsolali in g. okraj. glavar jima pre še pomaga. Na dalje spadajo Rožengruntarji s svojimi otroci vred menda k našej škofiji in č. duhovniki se bodo branili otroke k sebi k spovedi puščati, katerih v krščanskem nauku ne bodo poučevali in tedaj njih k spovedi potrebnega znanja ne poznali; a v Cmereku, osobito po zimi otroke k spovedi goniti je nekoliko predaleč. Tedaj Rožengruntarji prevdarite dobro poprej, kaj boste storili. Gotovo bi sami sebi sramoto in škodo naredili.

Iz Ptujja. (Notar, ki se slovenskih penez brani.) K notarju F. Rodošku prišla je pretečeni teden stranka, ter ga prosila, naj jej napravi kupno pogodbo, toda v slovenskem jeziku. G. notarja pa je to silno razjarilo, jel kričati nad stranko, rekoč jej, da jo to mešniki učijo, da pa on ne piše slovenski, raje si da kožo raz sebe izvleči. Stranki ni ostalo druga, kot notarjevo pisarno zapustiti ter se podala v drugo pisarno, kjer se je njenej pravičnej želji z veseljem ustreglo. Od stranke je lepo, in vse hvale vredno, da tako vrlo postopa in svoje svete svetinje brani, a nasprotno se pa čudimo g. notarja postopanju. Če on noče slovenske pogodbe delati, delali jih bodo drugi prav radi, strankam pa je jednako, kajti plačati morajo povsodi.

Iz Ptujja. (Izjava.) Jaz podpisani Jožef Grile, posestnik na Bregu izjavim, da jaz tisti „Aufruf“, ki ga je izdala neka stranka in priporoča nečega Lešnika kot kandidata za državnega poslanca, nikdar podpisal nisem in je tedaj tisti moj podpis neka hudobna roka brez moje vednosti ponaredila.

V Ptujju 25. januarja 1884.

Jos. Grile, Ivan Urbanec,
priča.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar je obiskal svojo hčerko princesinjo Gizelo v Monakovem na Bavarskem in bil od ljudstva radostno sprejet. —

V državnem zboru je grof Wurmbrand nasvetoval, naj se nemški jezik proglasi kot državni jezik. S tem bi drugim narodom avstrijskim vsiljevali povsod nemščino, kakor na Ogerskem madjarščino. To bi bila smrt členu XIX. temeljnih državljskih pravic, ki proglašajo enakopravnost vseh jezikov v uradu, šoli in javnem življenju. Nemški liberalci hočejo torej podreti, kar so l. 1868. postavili; Nemci, Slovani, Italijani, Rumuni bi naj ne bili kot bratje pod eno avstrijsko streho, ampak nemščina bi naj za mizo sedela kot privilegirana gospodarica, a druge govorice njene dekle strežnice. Zavoljo tega Wurmbrandovega nasveta prepirali so se poslanci celi teden; naposled zmaga avstrijska poštenost: s 186 proti 155 glasom so naši slovenski poslanci, dalje češki, poljski in nemški konservativci vrgli Wurmbranda in njegove nemško-liberalne kričalce. Slava jim! Sedaj bodo zopet kaj potrebnjega mogli pričeti. Nemški liberalci so sedaj v zadregi, s čim bi še dalje mogli rovat. — Neverstvo rodi v velikih mestih že strašnih zločinov: v Gradcu so roparji na ulici napali ženo in moža ter oropali, na Dunaji pa socialisti ustrelili zopet policaja in uradnikom se določiljajo grozilna pisma. Ministerstvo namerava hujskovalno pisanje novinam in zborovanje socialistom otežkčiti ali za Dunaj proklicati hitri sod. — Minister Tisza je precej omajan: kardinal Simor pa konservativni grof Cziraky bila sta k cesarju pozvana in sedaj Tisza opusti civilni zakon in prenarejanje gosposke zbornice. — V Plevljah se našim vojakom slaba godi Turki ne sprejemajo naših goldinarjev v polnej veljavi, ampak le po 80 kr.

Vnanje države. Italijanski kralj pripravlja se na potovanje v nemški Berlin. — Francozi uže nemilo čutijo nasledke liberalno-judovske trgovinske svobode: obrt, kmetijstvo, kupčija propada, revščina raste. — Nemški cesar Viljem boleha in se utegne kaj zgoditi Nemcem zelo nepovoljnega, Viljem je namreč uže 86 let star; tudi Bismark ni neumljiv. — Ne Španskem so v 4 mesecih volitve pa se uže sedaj močno pripravlja na nje, da je vse razburjeno. Če zmagajo republikanci, šteti so dnevi kraljevanja Alfonzovega. — Črnogorci še vedno zastoj čakajo, da jim Turki izročijo Gusinjski okraj, ki ga imajo dobiti vsled zadnje vojske. Turki se izgovarjajo na Arbanavse, ki ovega ozemlja nečejo pustiti. — Angleški general Gordon dobil je 1 milijon goldinarjev in odšel v Hartum, da s pomočjo penze zmagovitega Mahdija pomiri. Poročajo, da je ta uže Hartum vzel in da katoliškim misijonarjem ni dal nič žalega storiti. — Francozi stojijo pred mestom Bak-Ningh v Tonkingu. Če ga napadnejo, žuga kitajska vlada Francozom napovedati redni boj.